Czemu ta książka nie zostanie (prawdopodobnie) przetłumaczona na język polski

Nie chodzi tylko o słowa. Chodzi o kontekst. I zdrowie psychiczne.

Poniżej przedstawiam powody, dla których ta książka nigdy nie powstanie po polsku. Próby tłumaczenia angielskiej terminologii IT kończą się zazwyczaj:

- bólem głowy,
- niezamierzonymi podtekstami,
- oraz pragnieniem wymazania języka polskiego z CV.

Przykłady prób (prawdziwych lub boleśnie prawdopodobnych):

Angielski termin	Propozycja polska	Brzmi jak
trapdoor function	funkcja z wejściem bocznym	brzmi jak problem z instalacją kanalizacji
mouse	manipulator stołowy toczny	czujesz się jak operator tokarki CNC
orchestrator	dyrygent kontenerowy	idealny do opery DevOpsowej
load balancer	dystrybutor obciążeń	znaczy złodziejka do gniazdka elektrycznego?
failover	przełączenie awaryjne	to jeszcze IT czy już zabawa w elektryka?
webhook	haczyk sieciowy	brzmi jak wyjątkowo niehumanitarna metoda połowów
garbage collector	odśmiecacz pamięci	piątkowe piwo?
hotfix	gorąca poprawka	może wymagać zgody działu HR
dependency injection	wstrzykiwanie zależności	coś między szczepieniem a dramatem w rodzinie
bug	robak logiczny	nie wkładaj tego do testów gniazda
stack overflow	przelew stosu	w kontekście bankowości: groźba procesowa

feature flag	flaga funkcjonalności	gadżet do kibicowania na mundialu
rolling update	aktualizacja tocząca	toczenie beczki w piwnicy
polling	odpytywanie	przesłuchanie w komisariacie
race condition	wyścig wątków	słowotok
sticky session	lepka sesja	wpadka w kuchni z miodem
fuzzing	rozmyte testowanie	QA w wersji po trzeciej kawie
pipeline	ciąg wdrożeniowy	może zawierać śladowe ilości parówek
fork	widelec	Pw kuchni, a nie kopiowanie repozytorium
kernel	jądro	Albo o chemii, albo o anatomii, ale na pewno nie o systemie operacyjnym
interface	międzymordzie	z dumą wykute na AGH, nadal aktualne
interface	przelotka	Coś, co hydraulik kupi w sklepie z artykułami dla majsterkowiczów.
readiness probe	próba gotowości roboczej	Testy sprawnościowe w wojsku albo sprawdzanie gotowości fabryki przed inspekcją.
Framework	szkielet / ramówka	Nagle robimy film animowany zamiast deployu
Serverless	bezserwerowy	Brzmi jak magia albo awaria zasilania
Stand-up	Poranne powstanie	Kojarzy się z powstaniem warszawskim, a nie sprintem
rollback	odwinięcie zmian	odwinąć to ja mam ochotę temu, kto te tłumaczenia promuje

Oryginał		Polska wersja		
Akronim	Rozwinięcie	Akronim	Rozwinięcie	
RTO	Recovery Time Objective	CPO	Cel Powrotu Operacji	
RPO	Recovery Point Objective	MOP	Moment Odtworzenia Plików	
SLI	Service Level Indicator	WPU	Wskaźnik Poziomu Usługi	
SLO	Service Level Objective	COU	Cel Obsługi Usługi	
SLA	Service Level Agreement	UPU	Umowa Poziomu Usługi	
TLS	Transport Layer Security	BWT	Bezpieczna Warstwa Transportu	
HTTP	Hypertext Transfer Protocol	PPH	Protokół Przesyłu Hipertekstu	
DNS	Domain Name System	SND	System Nazw Domenowych	
FTP	File Transfer Protocol	PPP ¹	Protokół Przesyłu Plików	
VPN	Virtual Private Network	WSP	Wirtualna Sieć Prywatna	
API	Application Programming Interface	IP	Interfejs Programistyczny	
CI/CD	Continuous Integration / Delivery	CID	Ciągła Integracja i Dostarczanie	
IAM	Identity and Access Management	ZTD	Zarządzanie Tożsamością i Dostępem	

• Ciekawostka:

Najlepsze jest to, że Microsoft naprawdę próbował tłumaczyć wszystko. W polskich wersjach Windows 7 / Server 2008 R2 i wczesnego PowerShell (2.0–3.0, ok. 2009-2013) potrafiłeś zobaczyć np.:

- "System nazw domenowych (DNS)"
- "Warstwa bezpiecznego gniazda (SSL)"

¹ Aż przypominają mi się złote czasy modemów i wdzwaniania pod numer **0202122**. (Dla młodszych czytelników: tak, naprawdę trzeba było dzwonić **telefonem stacjonarnym** przez taki piszczący, wyjący modem, żeby dostać Internet. Logowało się hasłem i loginem ppp – bo wyobraźnia wtedy kończyła się na trzech literach – i płaciło się za minutę połączenia, żeby osiągnąć **oszałamiającą prędkość 56 kbit/s**, czyli jakieś 8 KB/s. Tak, kilobajtów. Na sekundę. Nie, to nie literówka. To było to uczucie, kiedy strona główna Onetu ładowała się dłużej niż trwał obiad u babci, a mama krzyczała z kuchni, że zajmujesz telefon.)

bo przecież każda literka musiała dostać swój patriotyczny odpowiednik.

Potem ktoś w Redmond musiał zrozumieć, że to nie działa, i od **PowerShell 5 (ok. 2016)** w konsoli pojawiają się już wyłącznie angielskie skróty.

Powodzenia przy stawianiu **proxy obsługującego SSL i wstrzykiwanie reklam na Azure**, gdy w logach pojawia się:

"Błąd warstwy bezpiecznego gniazda przy rozpoznawaniu systemu nazw domenowych." (Tak, miałem kiedyś takie zlecenie – komunikaty błędów to była czysta poezja).

Wersja rekurencyjna dla twardzieli

Zwróćmy uwagę na to, że akronimy często odnoszą się do innych akronimów...

Oryginał		Polska wersja		
Akronim	Rozwinięcie	Akronim	Rozwinięcie	
JS	JavaScript	SJ	Skrypty Jawowe	
JSON	JavaScript Object Notation	NOSJ	Notacja Obiektowa Skryptów Jawowych	
JWT	JSON Web Token	ŻSN	Żeton Sieciowy NOSJ	

Efekt końcowy:

"Żeton Sieciowy Web Notacji Obiektów Skryptów Jawowych"

Brzmi jak przepustka na basen w powiatowym centrum e-Administracji. 😆

⊕ Bonus: Zagadka!

YAML początkowo rozwijał się jako Yet Another Markup Language.

W duchu naszego słowniczka powinno być więc JJJO – Jeszcze Jeden Język Oznaczeń

Dopiero z czasem twórcy stwierdzili, że to zbyt nudne i zmienili rozwinięcie akronimu na rekurencyjne:

YAML Ain't Markup Language – czyli w wolnym tłumaczeniu "*YAML to wcale nie jest język oznaczeń*".

Zagadka:

Jakie powinno być teraz **polskie rozwinięcie akronimu JJJO**, żeby zachować litery i sens nowej, auto-wyśmiewającej się wersji?

Anegdota na koniec

Prawdziwa historia. Restauracja. Lunch. Człowiek odbiera telefon:

"No to jak robol znowu robi sceny, to go po prostu ubij i wstaw nowego. Ale zanim nadzorcy się połapią, dobra? Tylko sprawdź, czy się podniósł, bo nie chcę cofki na prodzie przy deserze."

Kelner zamarł. Dwie osoby przy sąsiednim stoliku przełknęły powietrze. W rogu ktoś wyjął telefon i zaczął udawać, że nie nagrywa.

(Tłumaczenie tej wypowiedzi pozostawiam ~~masochistom~~ czytelnikom jako proste ćwiczenie)

Morał

Jeśli mówisz takie rzeczy w restauracji — bądź gotów pokazać monitoring, albo legitymację służbową z DevOps Land.

Bo w przeciwnym razie ktoś może uznać cię za szefa jakiejś... wyjątkowo niestabilnej organizacji.